

Transkribert intervju Informant 4 / Lærer 4 / Kjartan

Intervjuer:

«Da er vi i gang og det jeg vil innlede med er litt informasjon om hvorfor jeg er her og hva som er hensikten. Min masteroppgave handler om hvordan mattelærere vurderer elever med tanke på progresjon. Jeg er ikke her for å kvalitetssjekke ditt arbeid, men jeg er her for å hente inn data til min masteroppgave. Personopplysninger om deg anonymiseres ned til at du er en matematikklærer ved en ungdomsskole på Østlandet. Det blir tatt lydopptak, og det slettes når oppgaven leveres. Du har også rett til å trekke samtykket ditt når som helst.»

Informant:

«Det er helt okei for meg.»

Intervjuer:

«Jeg vil gjerne at du forteller litt om deg selv, hvor gammel er du og utdanningsbakgrunn? Hvor lenge har du jobbet som lærer?»

Informant:

«Jeg er 47 år gammel, og er utdannet adjunkt. Det er jo noen år siden jeg ble ferdigutdannet, men jeg er jo på adjunktgraden, og har jobbet som lærer i 22 år. 10 år her på Blåveis, og 4 år ved Fiol Ungdomsskole, og 8 år før det igjen på Hestehov Ungdomsskole»

Intervjuer:

«Hvor mange studiepoeng har du i matematikk?»

Informant:

«Jeg har jo vektall, men det er omtrent 60 studiepoeng har jeg funnet ut.»

Intervjuer:

«Har du undervist i matematikk i alle de 22 årene du har vært lærer?»

Informant:

«Ja, det er det faget som står meg nærmest og jeg har alltid undervist i det.»

Intervjuer:

«Hva tenker du er matematikkens rolle i skolen?»

Informant:

«Jeg tenker først og fremst at matematikkens rolle i skolen er å forberede elever på å bli samfunnsborgere. På en måte at de skal lære seg å håndtere matematiske problemstillinger de kommer opp i. Jeg tenker jo at det er litt synd at økonomi ikke er en større del av pensum enn det er, det er vel bare to kompetansemål i 10. trinn som berører dette. Det er jo dumt fordi vi bør jo forberede elevene på voksenlivet, og personlig økonomi påvirker jo alle, i mye større grad enn andre temaer som har fått større plass i læreplanen.»

Intervjuer:

«Hvordan har dere jobbet med de nye læreplanene på skolenivå?»

Informant:

«De har vi jobbet ganske mye med, i første omgang fikk vi jo muligheten til å lese det første utkastet til nye læreplaner og gi tilbakemeldinger på dem. Da satt vi i fagseksjoner, altså alle lærere som tilhører hvert fag, og leste gjennom, diskuterte og ble enige om tilbakemeldinger som vi sendte inn. Etter de nye læreplanene kom ut begynte vi egentlig med eksamen, ja, vi så på vurderingskriteriene og nye oppgavetyper. Så har det jo vært corona, så vi har ikke kjent ordentlig på den nye eksamen enda. Læreplanen i matematikk er jo endret til å ha mål per trinn istedet for at alle læreplanmålene strekker seg over hele ungdomsskolen.»

Intervjuer:

«Har du god oversikt over den nye læreplanen i matematikk?»

Informant:

«Det vil jeg si, jeg har relativt grei oversikt over hva hvert trinn inneholder av ulike temaer. Jeg lager jo mange undervisningsopplegg og noen ganger ser jeg at jeg planlegger ting som ikke nødvendigvis treffer noen kompetansemål, så jeg bruker jo læreplanen ofte og får etter hvert ganske god oversikt selv om de ikke har vært i bruk i så mange år. Vi har jo jobbet en del med de læreplanene som sagt, så det hjelper jo.»

Intervjuer:

«Hva tenker du om den nye læreplanen i matematikk?»

Informant:

«Det er jo som jeg sa synd at økonomi ikke har like stor plass som jeg ønsker at den skal ha, elever er jo også mye mer engasjert når vi har om temaer de interesserer seg for, og økonomi er jo et tema veldig mange har den interessen for. Ellers er jeg egentlig fornøyd, jeg er vandt med å ha ganske dårlig tid i matematikk fordi man tidligere gikk gjennom de aller fleste temaene hvert år, men nå har man gått bort ifra spiralprinsippet, og heller valgt å legge de ulike temaene til de ulike trinnene. Det er jeg fornøyd med. Man har mer tid til dybdeløring i de ulike temaene, fordi man holder på med det i lengre perioder. Før måtte man jo ha en slags oppfriskning hver gang man skulle starte med et nytt tema, fordi mange hadde glemt ting fra året før.»

Intervjuer:

«Hvor mange klasser har du vurderingsansvar for dette skoleåret?»

Informant:

«Jeg har vurderingsansvar i to av klassene på 9. trinn i matematikk, og en klasse i samfunnsfag også har jeg en klasse i kroppsøving.»

Intervjuer:

«Hva slags kunnskap og erfaring har du med vurdering i matematikk?»

Informant:

«Det er jo ganske mange år da, jeg har jo vurdert veldig mange elever. Jeg har laget og vurdert små prøver og heldagsprøver, vært sensor i matematikk på eksamen både skriftlig og muntlig, så vurderer jeg jo elever i undervisningstimene. Vi samarbeider ofte om å lage prøver eller andre vurderingssituasjoner, jeg og de andre mattelærerne på teamet. Vi pleier å bruke de ferdig lagde terminprøvene fra forlagene som utgangspunkt, så ser vi på hvilke endringer vi må gjøre på de med tanke på hva vi har gjort i undervisningen. Jeg har gjennom samarbeid med kollegaer, og ikke minst gjennom studier opparbeidet meg en del kunnskap om vurdering. Vi vet jo blant annet at de vurderingene vi gir må følges opp etter vi har gitt de, så det krever jo at vi som lærere husker hvilke tilbakemeldinger og fremovermeldinger vi gir til den enkelte. Så alt i alt har jeg ganske bred erfaring med vurdering i matematikk, jeg har også mye kunnskap på området.»

Intervjuer:

«Har du lagt opp til andre vurderingsformer for elevene i matematikk?»

Informant:

«Ja, jeg har jo hatt noen digitale innleveringer, der elevene har produsert geometriske, statistiske oppgaver. Jeg har også hatt en oppgave der elevene skal fremføre geometriske figurer, egenskaper til figurene for klassen, det var moro. Jeg delte klassen opp i grupper, og delte ut ulike todimensjonale figurer de skulle utforske, og lot elevene gå i dybden for å finne ut hvilke egenskaper de har. Ofte prøver jeg å vike fra tradisjonell undervisning der jeg føler jeg kan, det tror jeg elevene setter pris på. Jeg har også gitt elevene vurderingssituasjoner i form av fagsamtaler. Det er ofte jeg benytter meg av det når elevene ligger mellom to karakterer. Jeg har også prøvd å legge inn noen praktiske vurderingssituasjoner. Et eksempel på det var en prøve i hoderegning der elevene skulle bruke centikuber gjennom hele prøven, og de fikk ikke svare med tall, men de skulle svare med centikubene. Så førte jeg opp om svarene var riktig eller ikke, i et regneark.»

Intervjuer:

«Hvor jobber du når du holder på med vurderingsarbeid utenfor klasserommet? Er du hjemme, eller på skolen?»

Informant:

«Det er litt både og for min del, men aller helst på skolen. Jeg pleier å våkne ganske tidlig, og hvis jeg har hatt prøve så tar jeg med bunken hjem for å se litt gjennom før jeg drar på jobb. Ellers liker jeg best å sitte på skolen etter undervisningstiden. Det er mange som drar hjem tidlig, så da blir det ganske stille her. Da pleier det å gå ganske fort, fordi jeg kan sitte i fred, og jobbe sammenhengende. De første 4-5 prøvene går ganske sakte, men jo lengre ut i bunken jeg kommer, jo forttere går det fordi jeg husker oppgavene, og hva de andre har svart og hvilke tilbakemeldinger jeg gir ulike typer svar. På de første prøvene i bunken må jeg gjerne ha prøven ved siden av for å dobbeltsjekke de, og for å komme ordentlig inn i modus bruker jeg noen av de første prøvene før det blir god flyt i arbeidet.»

Intervjuer:

«Ønsker du mer avsatt tid til vurdering i stillingen din?»

Informant:

«Absolutt, det ville gitt meg litt muligheter til å vurdere enkeltelever på andre type vurderingssituasjoner. Jeg ville nok ikke brukt den tiden til å rette prøver, men ta ut en og en for fagsamtale eller lignende. Som kontaktlærer er det mye man skulle ønsket seg avsatt tid til, men jeg ser helt klart at det ville vært bra for både kontaktlærere og faglærere å ha litt avsatt tid til vurdering.»

Intervjuer:

«Har måten du jobber med vurdering på endret seg etter at du begynte som lærer?»

Informant:

«Ja, det vil jeg si, jeg tenker ofte på de første elevene jeg hadde. De hadde ikke en kjempeflink lærer. De fikk som regel en vurdering, men om den hadde levd opp til dagens standard? Nei. Så det er litt kjipt. Men det går mye bedre og ikke minst fortere nå, og jeg er mye mer konkret i tilbakemeldingene mine. Elevene får vite hvor de ligger an i faget, og hva som skal til for å beholde eller øke måloppnåelsen. Før fikk alle så og si de samme tilbakemeldingene, men nå er jeg veldig nøye på å plassere eleven i sentrum. Det vil jo si at tilpasset opplæring er noe som inngår i vurderingene mine nå, fordi jeg tilpasser jo vurderingene mine etter eleven, i tillegg til prøvesvarene de gir. Det gjorde jeg ikke før.»

Intervjuer:

«Når du har prøver med omfang som en kapittelprøve, hvor mye tid bruker du på å vurdere per elev?»

Informant:

«Jeg bruker litt tid per elev, jeg går jo gjennom hva elevene har svart. Er det fornuftige løsningsstrategier, om de har kommet frem til riktig svar, og danner meg et helhetsinntrykk før jeg gir tilbakemelding og fremovermelding. Til slutt bestemmer jeg meg for en karakter, og jeg bruker omtrent 5 timer på en hel klasse. Det er omtrent 25 elever i hver klasse, og da blir det vel omtrent 12 minutter per elev.»

Intervjuer:

«Hvis prøven har et omfang tilsvarende en tentamen eller heldags da?»

Informant:

«Da blir det vesentlig mye mer tid. Jeg bruker jo samme fremgangsmåte, men det er jo mye større prøver. Det er ihvertfall det dobbelte, kanskje til og med en halvtime per elev.»

Intervjuer:

«Du har nevnt at du har andre vurderingssituasjoner også, hvor lang tid bruker du på å

vurdere per elev da?»

Informant:

«Det spørres jo på vurderingssituasjonen, er de i grupper blir jo tiden per elev veldig lav, men er det individuelt går det jo tregere igjen. Men den centikube hoderegningsprøven gikk jo veldig fort. Da var elevene så og si ferdig vurdert i regnearket mitt etter en mattetime. Da er vi nede på 2-3 minutter per elev. Fagsamtaler er nok det som tar lengst tid, da får jo elevene en vurdering hver etter 30-45 minutter med fagsamtale.»

Intervjuer:

«Hvilke typer tilbakemeldinger gir du til elever som har løst en oppgave feil?»

Informant:

«At løsningsmetoden er feil? Eller at svaret blir feil?»

Intervjuer:

«Begge deler egentlig, hva slags tilbakemelding eller fremovermelding får de når de ikke får til en oppgave, har svart feil, brukt feil løsningsstrategi»

Informant:

«Det er jo veldig individuelt, hvis det er en sterk elev kan jeg bruke flere fagbegreper i fremovermeldingene mine. Jeg forklarer jo på en måte hvorfor det blir feil, hvor feilen oppstår, eller om det er brukt feil hjelpemiddel. Er det elever som ligger på lav måloppnåelse justerer jeg tilbakemeldinger etter nivå, og hvem eleven er. Det er jo ingen vits å skrive fire lange sider med tilbakemeldinger for de som ligger på lav måloppnåelse. Det vil jo bare ødelegge motivasjonen til elevene. Jeg velger ut noen ting eleven bør fokusere på fremover, og forteller de hva som skal til for å få det til videre. Det samme gjelder jo de som ligger på høy måloppnåelse, bare motsatt. Jeg skriver ikke en lang tekst om hva de får til heller, de får noen tilbakemeldinger på konkrete ting de har fått til bra, og hva de kan gjøre for å bli enda bedre.»

Intervjuer:

«Når og hvor ofte får elevene tallkarakter?»

Informant:

«Det er jeg veldig bevisst på, alle får karakterer til jul, og til sommeren, terminkarakterer liksom. På prøver gir jeg konsekvent måloppnåelse, fordi jeg er opptatt av at elevene heller skal ha fokus på tilbakemeldingene og fremovermeldingene. Det er viktig for meg at de ikke bare kikker på karakteren og gjør seg ferdig med prøven så fort de har sett karakteren. Enkelte elever får karakter på prøver også, men da må de ha satt seg ordentlig inn i vurderingene jeg gir. Det er gjerne de på høy måloppnåelse som på en måte mister litt fokus hvis de ikke får karakter, og henger seg veldig opp i om de har fått en 5-er eller 6-er. Så da forhandler jeg litt med de, sånn at de skal lese godt gjennom og jobbe med vurderingene de har fått før de får karakterer på prøvene også.»

Intervjuer:

«Hvordan opplever du at elevene bruker vurderingene i videre arbeid?»

Informant:

«Jeg bruker jo en del tid på å gjøre vurdering av alt de gjør, og det forteller jeg elevene. De vet at jeg setter meg inn i hva de har gjort, og så forteller jeg dem fra de begynner hos meg, at jeg forventer at de gjør det samme. Så når de får en vurdering vet de at de må lese den, sette seg inn i hva jeg skriver til dem. Så jeg tvinger de til å jobbe med dem. Etter en prøve får de prøven tilbake med vurderingen, den timen pleier jeg å sette av sånn at de kan gjøre oppgaver på nytt. Så på den måten vet jeg at de jobber videre med vurderingene. Elevene og foresatte får jo beskjed om når det kommer vurderingssituasjoner på ukeplanene. Foresatte får også en ekstra melding når det har vært en vurderingssituasjon, og elevene kommer til å ha med seg vurderingen hjem. Jeg tror ikke alle elevene leser gjennom vurderingen med de hjemme, men jeg vet jo at noen gjør det. Særlig de sterke elevene har jo med seg vurderinger de har fått på skolen i tiden etter en prøve også. Det er typisk at de som ønsker å gjøre det veldig bra, går

skikkelig til verks med vurderingene de har fått av meg, for å utvikle seg faglig opp mot tentamener og eksamener.»

Intervjuer:

«Vet du noe om hvordan de i midten, eller de på lav måloppnåelse bruker de da? Utenfor den timen du snakker om etter vurderingssituasjoner?»

Informant:

«Ja, noen av de er ikke så interessert, så jeg vet at noen bare blir ferdig med det de må før de gir slipp på vurderingen. Det er noen som tar for seg vurderingene i noe større grad, gjerne de jeg har som kontaktelever. Der har jeg jo god kontakt med foresatte, og de vet hva jeg forventer, samtidig som at jeg har jo troa på at alle kan få det til. Det er jeg tydelig på, og det tror jeg hjelper på motivasjonen hos mange.»

Intervjuer:

«Er elevene med på vurderingsarbeidet i noen ledd av vurderingsprosessen?»

Informant:

«Det hender jeg har klasser som på en måte er modne for å se på hverandres arbeid på en måte som kameratvurdering. Det er ikke ofte jeg setter elevene til det, men i enkelte klasser er det fornuftig. Alle er jo på en måte med på vurderingsarbeid av seg selv når det kommer til de timene jeg setter av til å rette opp eget arbeid. Andre ganger legger jeg opp til medbestemmelse når det kommer til hva slags type vurderingssituasjon elevene skal ha. Da pleier jeg å gi dem noen valgmuligheter, og så bestemmer flertallet.»

Intervjuer:

«Hvilke valgmuligheter får elevene da?»

Informant:

«Da får de valget mellom klassisk prøve, fremføring i grupper, podcast i grupper, eller fagsamtaler i grupper. Det har også hendt at jeg har ønsket at elevene skal ta for seg matematiske konsepter og produsere plakater som vi henger opp i klasserommet. Det som er fint med det, er at elevene må legge inn litt ekstra innsats fordi de skal henges opp, og vises til alle som befinner seg i klasserommet. Plakatene blir ofte veldig fine å se på, men det matematiske er også veldig ofte skikkelig presist.»

Intervjuer:

«Hva betyr god vurdering for progresjon i matematikk for deg?»

Informant:

«Det betyr ganske mye egentlig, jeg ønsker jo at elevene skal utvikle seg etter å ha fått en vurdering.»

Intervjuer:

«Ja, hva gjør du for å få til det da, og hva legger du i begrepet god vurdering for progresjon i matematikk?»

Informant:

«Jeg gir elevene noe konkret å jobbe med videre, også formulerer jeg vurderingene på et nivå som er tilpasset elevens kompetanse. Jeg forteller elevene der jeg ser at det er aktuelt, at dette har de bruk for i jobben de ønsker å ha når de blir store, eller vinkler det mot interesser jeg vet elevene har. For eksempel om det er en som ønsket å bli snekker, kan jeg jo motivere ekstra når det er snakk om geometri, pytagoras og sånn. Er det en som er interessert i idrett kan jeg vinkle sannsynlighet og statistikk inn mot idrett. Det er flere matematiske temaer jeg kan gjøre interessant basert på hvem elevene er som personer. Det tenker jeg spiller en stor rolle i vurdering for progresjon også. Jeg støtter meg jo på den kunnskapen jeg har om god vurdering, som sier noe om at man bør forklare elevene hvor de ligger faglig, og hva som skal til for å utvikle seg videre.»

Intervjuer:

«Er det noen spesielle metoder for vurdering som det er interessant å se på fremover?»

Informant:

«Jeg tenker jo at alle metoder er interessante, jeg har jo funnet min stil, som er preget litt av hvor jeg har jobbet, og hvem jeg har jobbet med. Vi snakker jo sammen som lærere og påvirker hverandres arbeidsmetoder. Det er fint å diskutere nye ting, men jeg er veldig komfortabel, og har troa på hvordan jeg vurderer elever nå. Men jeg sa jo i stad at da jeg begynte som lærer vurderte jeg helt annerledes, og er nesten flau over hva jeg skrev av tilbakemeldinger da. Så det kan jo hende jeg sitter her om 10 år og tenker at den måten jeg driver vurdering på nå er veldig dårlig.»

Intervjuer:

«Vi begynner å nærme oss en avslutning, er det noe vi ikke har snakket om som du ønsker å snakke om?»

Informant:

«Nei, jeg tror egentlig vi har vært borti det meste.»

Intervjuer:

«Ja, det har vi nok. Det er en ting jeg lurte på om jeg kunne spørre deg om. Du sa du tilpasser tilbakemeldingene dine med elevene i sentrum, hvorfor gjør du det, og kan du fortelle litt om hva det innebærer?»

Informant:

«Ja, jeg kjenner jo elevene godt etter hvert, man er jo med dem hver dag, og vet hva som biter på, og hva som går dem hus forbi. Det betyr jo at jeg skriver vurderinger som jeg vet elevene har evne til å forstå, og som treffer interessene de har. Det er jo for å motivere, og at elevene skal lære mer. Jeg har en kar i klassen min nå som nesten ikke er interessert i å prestere faglig, samtidig har jeg og han en veldig god relasjon. Han interesserer seg for biler, racing

og alt med motor egentlig. Så for å motivere han i matematikk ga jeg han og klassen oppgaver som handlet om priser på bildeler, og etter hvert når han skulle lære om måleenheter lagde jeg oppgaver om olje, bensin, kilometerstand og ting som jeg vet han interesserer seg for. Da ville han gjerne delta muntlig i undervisningen, og det var moro å se han vise de andre at han egentlig kan mye. Så det å tilpasse vurdering til han betyr jo å skrive noe om hva han må jobbe videre med for å kunne bli bedre på å regne ut hva det vil koste å reparere en bil, eller hvor mye drivstoff man må ha for å kunne kjøre en gitt avstand.»

Intervjuer:

«Tusen takk, det høres jo veldig spennende ut. Jeg må bare si tusen takk for at du ville stille til intervju. Dersom du lurer på noe, ønsker å trekke samtykket eller om du vil se gjennom det transkriberte intervjuet er det bare å ta kontakt med meg.»

Informant:

«Jo, bare hyggelig. Jeg kommer nok ikke til å ønske å lese gjennom det nei.»